



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM
2016-09-13
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
7661-16

SÖKANDE

Värne Skogstjänst AB, 556361-7215

Ombud:
Rickard Moritz
Bytorget 10
755 91 Uppsala

MOTPART

1. Statens fastighetsverk
Box 2263
103 16 Stockholm

2. Fortifikationsverket
631 89 Eskilstuna

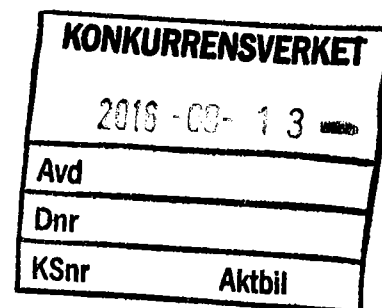
Ombud för 1 och 2:

1. Advokaten Markus Mårline
Advokatbyrån Sigeman & Co AB
Anna Lindhs plats 4
211 19 Malmö

2. Advokaten Magnus Nedström
Adress som ovan

SAKEN

Offentlig upphandling



FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Statens fastighetsverk (SFV) har, för SFV:s och Fortifikationsverkets (FV) räkning, genomfört en upphandling av "Ramavtal skogsvårdstjänster planta och plantering", diarienummer 225-2819/15. Upphandlingen genomfördes som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Den 8 april 2016 beslutade SFV att avbryta upphandlingen. Som skäl för avbrytandet uppgav SFV att samtliga inkomna anbud hade bedömts som ogiltiga. Värne Skogstjänst AB (Bolaget) var en av anbudsgivarna.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att rättelse ska ske på så sätt att Bolagets anbud förklaras giltigt. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. SFV har ogiltigförklarat anbudet på två punkter, dels referensuppdragens volym och dels tidpunkten för utförandet av referensuppdrag. Det finns dock inte tillräckligt goda skäl att ogiltigförklara anbudet på dessa punkter med hänvisning till nedanstående argumentation.

Referensuppdragens volym

I dokumentet 3.0 AF Planta_plantering 2016 01 27 skriver SFV att det är ett ska-krav att referensuppdragen vardera ska ha omfattat plantering av 500 000 plantor eller fler. Detta ska bekräftas i dokument 3.4 Formulär till anbud. Men i dokumentet 3.4 Formulär till anbud fanns det ingen skrivbar yta under punkt 5 med rubriken "Uppdraget omfattade \geq 500 000 plantor och plantering". Denna punkt tolkades därför istället som ett konstaterande som Bolaget, genom att underteckna dokumentet, skulle godkänna. Hade det varit en fråga borde påståendet rimligtvis ha åtföljts av tecknet "?" eller så borde det åtminstone ha funnits ett svarsalternativ: "Ja" eller "Nej", att kryssa för. Eftersom det inte fanns möjlighet att ge svar på denna punkt på annat sätt än att skriva under dokumentet och på så sätt godkänna att

referensuppdragen omfattade mer än 500 000 plantor och plantering anser Bolaget att det inte finns sakliga skäl till att ogiltigförklara anbudet på denna grund.

Tidpunkten för referensuppdragens utförande

Bolagets referensuppdrag att leverera plantor och plantering åt Norra Skogsägarna påbörjades visserligen i och med säsong 2009, vilket är före 2013, men har fortlöpt sedan dess. Detta uppdrag är "tillsvidare" och därmed kan Bolaget inte fylla i något slutdatum. Att sedan varje enskild säsong omfattar $\geq 500\ 000$ plantor och plantering framgår med all önskvärd tydlighet i och med punkt nr 5 i dokument 3.4 Formulär till anbud, något som dessutom kan bekräftas av lämnade referenspersoner. Bolaget kan inte heller här se någon anledning till att ogiltigförklara anbudet.

SFV anser att förvaltningsrätten ska avslå ansökan om överprövning. Som grund för sin inställning uppger SFV bl.a. följande.

Inget anbud uppfyllde ställda krav

I upphandlingen inkom Bolaget och två andra leverantörer med anbud. Efter utvärdering gjordes bedömningen att ingen av anbudsgivarna hade lämnat anbud som uppfyllde ställda krav.

Bolaget bedömdes inte ha lämnat två referenser som uppfyllde ställda krav. I punkten 4.2.3 i de Administrativa föreskrifterna anges följande:

"Anbudsgivaren (företaget) ska på ett tillfredsställande sätt ha slutfört två referensuppdrag avseende planta och plantering.

(...)

Anbudsgivaren ska lämna efterfrågade uppgifter i "3.4 Formulär till anbud".

Referensuppdragen ska inte vara äldre än [2013-02-04] och ska vardera ha omfattat plantering av 500 000 stycken plantor eller fler.

(...)"

I punkten 3.3 i Anbudsformuläret specificerades vad som skulle anges för respektive referens: bl.a. utförandetid, med krav på att det skulle avse slutförda uppdrag som inte var äldre än 2013-02-04, samt huruvida uppdraget omfattade mer än 500 000 plantor och plantering, med en ruta för bekräftelse av kravet.

Bolaget lämnade två referenser. För båda referenserna saknas bekräftelse på att uppdraget omfattade mer än 500 000 plantor och plantering. I det av Bolaget inlämnade anbudsformuläret saknades till och med den ruta som skulle kryssas i för att bekräfta kravet. Denna ruta fanns med i det anbudsformulär som var del av förfrågningsunderlaget. De andra två anbudsgivarna har bekräftat kravuppfyllelsen med att sätta ett kryss i rutan. Redan denna brist i Bolagets anbud är sådan att referenserna inte kunde godtas, och att anbudet således inte uppfyllde ställda krav och skulle förkastas.

Utöver bristen ovan hade Bolaget för sin första referens (Referensuppdrag 1) angett att uppdraget ännu inte var slutfört. Istället för att ange datum för när uppdraget var slutfört i enlighet med vad som anges i anbudsformuläret har Bolaget angett "Avtal löper vidare". Att referensuppdragen skulle vara slutförda var ett absolut krav för referenserna och alltså inget som SFV och FV kunde avvika ifrån vid utvärderingen. Inte förrän efter avbrytandebeslutet har Bolaget förklarat att uppdraget är fortlöpande med mer än 500 000 plantor per säsong. Eftersom SFV och FV har ställt som krav på att anbudsgivarna i referenslista ska ange när uppdragen är slutförda och också

ställt krav på att uppdragen ska vara slutförda har den referens som Bolaget lämnat som Referensuppdrag 1 inte uppfyllt ställda krav, och referensen har sålunda inte kunnat godkännas. Därmed uppfyllde inte Bolaget kravet på angivande av två referensuppdrag i enlighet med kravet i punkten 4.2.3 i de administrativa föreskrifterna och i punkten 3.3 i anbudsformuläret. SFV och FV har därför haft fog för beslutet att förkasta anbudet.

En av de andra anbudsgivarna hade inte lämnat pris på dubbelbarrig planta, varför anbudet inte uppfyllde kraven i förfrågningsunderlaget (punkten 5.1.2 i de administrativa föreskrifterna och punkten 3.1 i anbudsformuläret).

Den tredje anbudsgivarens anbud förkastades eftersom det saknades bevis över bolagets kvalitetssäkringssystem, vilket krävs enligt punkten 4.2.4 i de administrativa föreskrifterna.

Inget av de inkomna anbuden uppfyllde således ställda krav. SFV och FV har därför också haft sakliga skäl att avbryta upphandlingen.

Ställda krav ledde till bristande konkurrens

Utöver det faktum att inget av anbuden uppfyllde ställda krav, något som av naturliga skäl är att anse som sakliga skäl för att avbryta en upphandling, har SFV även blivit uppmärksam på att kravet att leverantören ska kunna leverera dubbelbarriga plantor redan från avtalstidens början lett till att det inte är möjligt för leverantörerna att leverera enligt de till förfrågningsunderlaget bilagda kommersiella villkoren, eller i vart fall att konkurrensen begränsats i onödan. Det är SFV:s och FV:s uppfattning att denna brist i förfrågningsunderlaget i sig utgör sakliga skäl för att avbryta och göra om upphandlingen.

Endast ett anbud kvar

Om Bolagets anbud inte hade förkastats på grund av de ovan anförda bristerna eller till följd av bristerna i konkurrensutsättningen, hade det endast funnits ett giltigt anbud kvar i upphandlingen. Ingen av de övriga två anbudsgivarna har begärt överprövning eller ens påtalat för SFV att de inte delar SFV:s uppfattning om bristerna i sina respektive anbud. Det torde därmed vara ostridigt att de två anbuden inte uppfyllde kraven. Även vid sådana förhållanden hade SFV enligt praxis haft sakliga skäl att avbryta upphandlingen. Skäl för avbrytande har således förelegat även på den grunden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Som huvudprincip gäller att det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att den upphandlande myndigheten har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69). Utgångspunkten är att den upphandlande myndigheten själv har rätt att avgöra när det finns förutsättningar för att avbryta en upphandling, förutsatt att den upphandlande myndigheten kan presentera sakliga skäl för beslutet och att de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna iakttas (se t.ex. RÅ 2009 ref. 43).

I det här fallet bedömde SFV och FV att de två referenser som Bolaget hade lämnat inte uppfyllde de krav som uppställdes i anbudsformuläret. För båda referenserna saknades bekräftelse på att uppdraget omfattade mer än

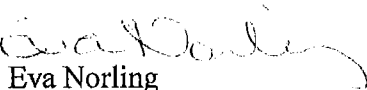
500 000 plantor och plantering. En ruta i underlaget skulle kryssas i för att bekräfta kravet. I Bolagets anbud var rutan borttagen och den aktuella raden hade lämnats tom. Bolaget hade inte heller angett utförandetiden i enlighet med det krav som uppställdes i anbudsformuläret. Enligt kravet skulle uppdragen vara slutförda och inte äldre än 2013-02-04. Bolaget uppgav att det första uppdraget startade i maj 2009 och löper vidare. Förvaltningsrätten finner i likhet med SFV och FV att Bolagets anbud inte uppfyller alla krav i förfrågningsunderlaget. SFV och FV har därmed haft fog för att förkasta anbudet. Eftersom de två övriga anbuden också förkastades, av skäl som inte har ifrågasatts, fanns inget anbud kvar. SFV och FV har därmed haft skäl för att avbryta upphandlingen.

Förvaltningsrätten konstaterar vidare att, även om Bolagets anbud skulle anses ha uppfyllt ska-kraven i alla delar, skulle det endast ha funnits ett anbud kvar i upphandlingen. SFV och FV skulle i en sådan situation enligt praxis (se RÅ 2008 ref. 35 och EU-domstolens dom i C-27/98, Fracasso och Leitschutz) också haft rätt att avbryta upphandlingen.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att det saknas skäl för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).


Eva Norling

Rådman

Daniel Ekwall har föredragit målet.



SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.